

2024-11-28
Ku2024/01225**Kulturdepartementet**Statens maritima och
transporthistoriska museer
Box 48
371 21 KarlskronaStatens försvarshistoriska museer
Box 14095
104 41 Stockholm

Uppdrag till Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer att lämna förslag om organisationsförändring

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer i uppdrag att lämna förslag på hur Statens försvarshistoriska museers uppgifter kan överföras till och inordnas i Statens maritima och transporthistoriska museer. Myndigheterna ska analysera konsekvenserna av de förslag som redovisas.

Utgångspunkten för organisationsförändringen ska vara att de uppgifter och verksamhetsorter som myndigheterna har för närvarande ska vara oförändrade, och att genomförandet ska ske så att uppgifterna utförs med bibehållen effektivitet och kvalitet. Organisationsförändringen ska genomföras på ett kostnadseffektivt sätt och inom befintliga ekonomiska ramar.

Utgångspunkten ska vidare vara att organisationsförändringen ska träda i kraft senast den 1 januari 2026.

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer ska:

- lämna förslag på hur Statens försvarshistoriska museers uppgifter kan överföras till och inordnas i Statens maritima och transporthistoriska museer,
- beskriva för- och nackdelar med att myndigheternas uppgifter läggs samman, t.ex. synergi- och effektivitetsvinster, vilken möjlighet det

finns för kvalitetsförbättringar och risker för negativ påverkan på verksamheterna på kort och lång sikt,

- identifiera eventuella överlappande uppgifter i de båda myndigheterna,
- analysera ekonomiska, verksamhetsmässiga och personella konsekvenser på kort respektive lång sikt, särskilt konsekvenserna för kompetensförsörjningen,
- analysera hur lokalbehovet påverkas vid en organisationsförändring,
- identifiera de författningar som berörs av organisationsförändringen och lämna förslag till nödvändiga författningsändringar, inklusive ändamålsenliga ändringar i Statens maritima och transporthistoriska museers förordning med instruktion, som bör göras vid en organisationsförändring,
- analysera behovet av ett nytt myndighetsnamn för Statens maritima och transporthistoriska museer vid en organisationsförändring och, vid behov, lämna förslag på namn, samt
- i övrigt identifiera vad som är viktigt för regeringen att ta hänsyn till vid prövning av organisationsförändringen, t.ex. styrningsfrågor, val av ledningsform och behov av särskilda organ.

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer ska vid genomförandet av uppdraget löpande utbyta information, underlag och synpunkter.

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer ska samråda med Arbetsgivarverket i arbetsgivarpolitiska frågor och vid behov inhämta stöd från Ekonomistyrningsverket och andra relevanta myndigheter.

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer ska hålla sig informerade om arbetet i utredningen om en översyn av mindre myndigheters uppgifter och organisering (dir. 2023:132) och dess kommande förslag.

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer ska löpande informera Regeringskansliet (Kulturdepartementet) om uppdragets genomförande.

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer ska senast den 25 mars 2025 lämna en gemensam skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer har skilda verksamhetsområden men samtidigt uppgifter som är närliggande i vissa avseenden. Statens maritima och transporthistoriska museer ansvarar för statens museer med maritim och transporthistorisk inriktning. Myndigheten har till uppgift att bevara och utveckla kulturarvet inom dessa områden och att bygga upp kunskaperna om det. Statens försvarshistoriska museer har till uppgift att främja kunskapen om det svenska försvaret genom tiderna och om försvarets roll i samhällsutvecklingen. Sjöförsvaret berör på så vis båda myndigheternas verksamhetsområden och de ska båda, enligt sina respektive förordningar med instruktion, i lämplig omfattning samråda med varandra i fråga om sjöförsvaret. Statens maritima och transporthistoriska museer ska även bistå vid tillsynen av samlingar av militär eller kulturhistorisk art.

Statens försvarshistoriska museer är en av de myndigheter som omfattas av översynen av mindre myndigheters uppgifter och organisering (dir. 2023:132). I sitt yttrande (dnr 143-1.3/2024) till utredaren förordar myndigheten en starkare sammanhållning av det försvarshistoriska ämnet och bedömer att en sammanläggning med Marinmuseum, som ingår i Statens maritima och transporthistoriska museer, skulle skapa bättre möjligheter att arbeta med ett samlat perspektiv på försvarets historiska utveckling och roll i samhällsutvecklingen, och därmed ge ökad verksamhetsnytta och effektivitet.

Det finns också närliggande frågor mellan myndigheterna när det gäller det transporthistoriska området, där Statens försvarshistoriska museer förvaltar samlingar av bl.a. militära fordon och militärflygplan medan Statens maritima och transporthistoriska museer sedan 2018 förvaltar väg- och trafikhistoriska samlingar samt civilflygsamlingar. De båda myndigheterna har dessutom närliggande intressentgrupper inom det civila samhället.

Att samla de båda myndigheternas uppgifter i en och samma myndighet syftar till att minska behovet av samordning mellan dem och skapa en

mindre sårbar organisation med stärkt kompetens, vilket kan bidra till både högre effektivitet i verksamheten och stärkt kunskapsuppbyggnad som berikar med nya perspektiv på samlingar och i utställningar. Regeringen bedömer därför att det finns skäl att ge Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens försvarshistoriska museer i uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring.

Bakgrund

Den statliga förvaltningen ska vara kostnadseffektiv och ändamålsenligt organiserad. För att anpassa den offentliga verksamheten till förändrade behov i samhället ska statsförvaltningen alltid vara öppen för omprövning och prioritering. Mot bakgrund av detta tillsatte regeringen under hösten 2023 bl.a. en utredning om en översyn av mindre myndigheters uppgifter och organisering (dir. 2023:132). Regeringen har därutöver tagit flera initiativ som syftar till att öka effektiviteten i statsförvaltningen och till att minska antalet myndigheter (prop. 2023/24:1, Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.4 och utg.omr. 2 avsnitt 4.5.1).

På regeringens vägnar

Parisa Liljestränd

Teresia Ståhle Löfgren